

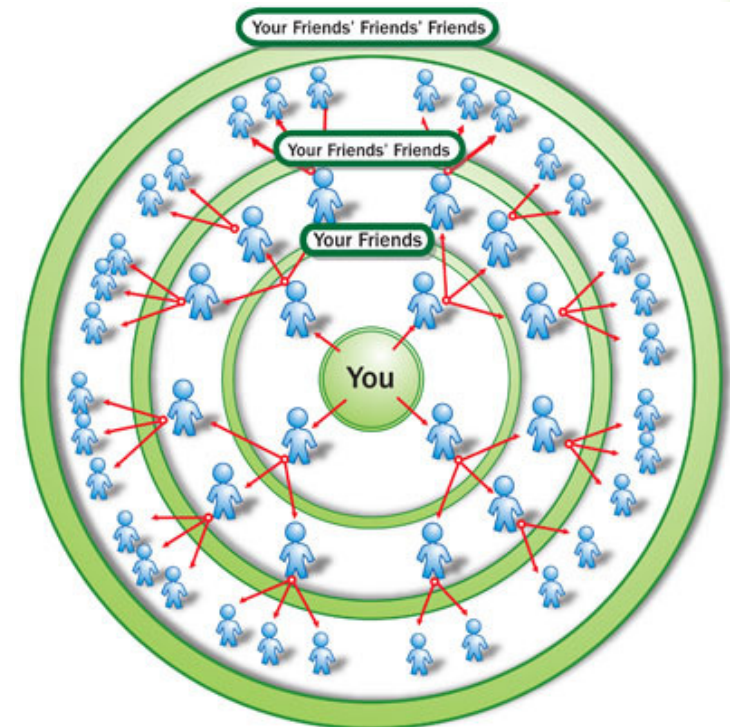
Mogućnosti zloupotrebe socijalnih mreža

Stevan Veličković

Visoka ICT - Beograd

Social networking

Socijalne mreže (social networking ili social network service) se definišu kao “mreže koje omogućavaju izgradnju online komunikacije ljudi koji dele iste interese i aktivnosti, ili koji su zainteresovani da istraže interese i aktivnosti drugih.

Socio-psihološki aspekt korišćenja socijalnih mreža

- „Ubio suprugu zbog Fejsbuka“, *Englez Vejn Forester, je ubio svoju bivšu suprugu jer je promenila status na Internet servisu "Fejsbuk" iz "udata" u "slobodna"*.
- „Jedan Saudijac je ubio svoju kćer nakon što ju je uhvatio da se dopisivala sa strancem koga je upoznala preko Internet sajta Fejsbuka“.
- „Jedan od vodećih verskih lidera rekao je kako Fejsbuk predstavlja vrata pohlepe za žene i pozvao na blokiranje ovog sajta u Saudijskoj Arabiji“.
- „Srbiju trese bolest 21. veka. Ono što je još pre nekoliko godina zahvatilo Evropu i Severnu Ameriku, sada je stiglo i u naše krajeve, jer sve veći broj Srba pati od zavisnosti od Interneta!“
- „Zavisnici od Interneta čine 50% od ukupno zavisnih od računara, a najveći broj zavisan je od društvenih mreža poput Fejsbuka“, *kaže dr Milan Radovanović, terapeut u savetovalištu i klinici za odvikavanje zavisnosti od računara“*.

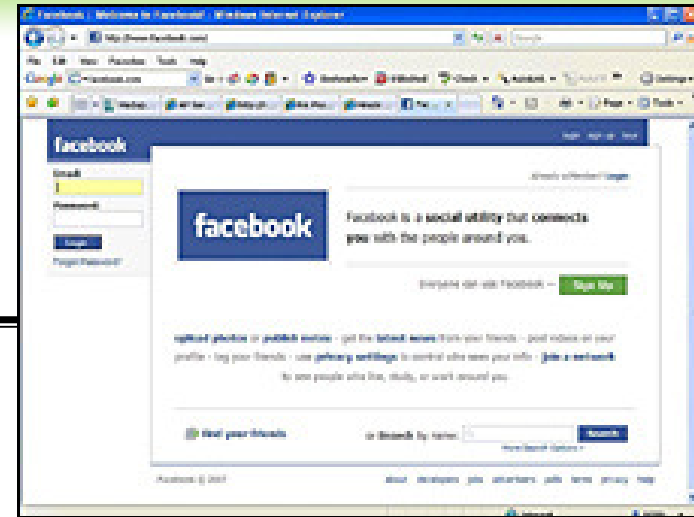
Poremećaji u ponašanju zaokupljenost ili zavisnost

- Zadovoljstvo korišćenja socijalnih mreža vremenom može prerasti u strast, strast u naviku, a navika u zavisnost.
- Bolesti zavisnosti, po definiciji, predstavljaju “one oblike poremećaja u ponašanju, koji se manifestuju kroz neadekvatno i izvitopereno zadovoljenje ljudskih potreba. Zavisnost se može stvoriti prema svakoj radnji koja stvara željeni efekat, i učestalo se ponavlja postajući sama sebi svrha i imperativ.

Poremećaji u ponašanju zaokupljenost ili zavisnost

- *Zavisnost od kompjutera* predstavlja “stanje pojedinca u kome je upotreba računara dominantna životna aktivnost koja ga izoluje u odnosu na ostale društvene tokove. Ispoljava se u više oblika, od zavisnosti od igranja kompjuterskih igara do prekomernog korišćenja Interneta, i karakteristična je za sve uzraste.”
- Prema tvrdnjama psihijatra dr Pinhas Dannon od ***Internet zavisnosti***, koja je patološko stanje koje se manifestuje uznemirenošću i snažnom depresijom, boluje približno 10 procenata korisnika mreže svih mreža. *Najčešće žrtve Internet zavisnosti* upravo deca školskog uzrasta, a u stopu ih prate usamljeni pojedinci, podjednako žene i muškarci, u 50-im godinama.

Facebook je postao najbolji prijatelj mladih širom planete, a svetska statistika navodi da savremeni tinejdžeri više vremena provode sa virtuelnim nego sa pravim prijateljima. Istraživanje Evropske asocijacije za interaktivni advertajzing je pokazalo da mladi u uzrastu od 16 do 24 godine većinu svog slobodnog vremena provode na Internetu, od čega najveći deo vremena provode baš na socijalnim mrežama.

Statistika korisnika socijalnih mreža

- Kada govorimo o socijalnim mrežama moramo istaći dve najveće, MySpace i Facebook. MySpace je najveća socijalna mreža u Severnoj Americi koja predstavlja medija sajt, primarno fokusiran na mlade dajući im šansu da se poistovete sa omiljnim bendovima, brendovima kao i da se samostalno izraze.

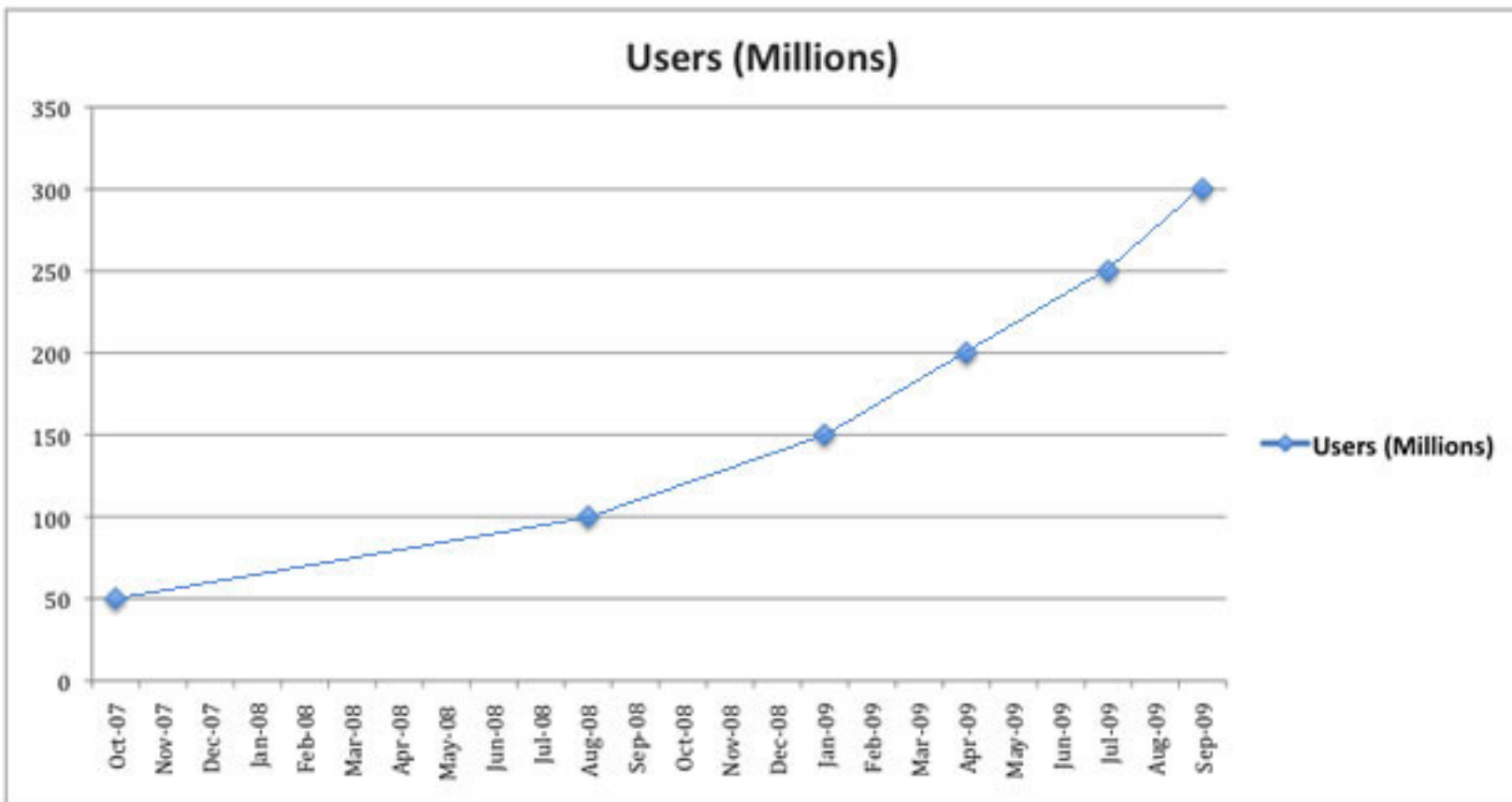
The Facebook logo, featuring the word 'facebook' in white, lowercase, sans-serif font on a solid blue rectangular background.

facebook

-
- Facebook je više mreža koja odražava životni stil svojih korisnika, omogućavajući im da se međusobno povežu.
 - Facebook trenutno ima preko 400 miliona aktivnih korisnika.
 - Širom sveta se dnevno na Facebook-u provede ukupno oko 3 milijarde minuta.
 - Preko 4 miliona ljudi dnevno postane korisnik Facebook-a

Broj posetilaca Facebook-a u periodu december 2007 decembar 2008

Visoka ICT - Beograd

<http://www.nickburcher.com/2009/03/facebook-usage-statistics-by-country.html>

Rank	Country	Number of Facebook users March 2009	Number of Facebook users 31st March 2010	12 month growth %
1	USA	56,796,060	114,190,780	101%
2	UK	17,866,140	24,378,040	36.5%
3	Indonesia	2,325,840	20,775,320	793%
4	Turkey	9,759,780	20,538,740	110%
5	France	8,946,140	17,317,460	93.6%
6	Italy	8,260,300	15,486,480	87.5%
7	Canada	11,597,420	13,952,740	20.3%
8	Philippines	1,026,300	11,561,740	1027%
9	Spain	4,228,220	9,292,380	120%
10	Mexico	2,142,080	9,208,560	330%
11	Columbia	4,838,760	8,681,500	79.4%
12	Argentina	3,406,520	8,580,180	152%
13	Germany	1,955,240	8,454,240	332%
14	Australia	5,327,260	7,922,140	48.7%
15	India	1,561,000	7,809,800	400%
16	Chile	4,397,300	6,273,000	42.7%
17	Taiwan	205,500	6,107,100	2872%
18	Venezuela	2,658,140	5,765,240	117%
19	Malaysia	1,197,560	5,552,660	364%
20	Brazil	395,940	3,602,100	810%
21	Sweden	2,052,080	3,422,680	67%
22	Belgium	2,125,600	3,239,980	52.4%

Visoka ICT - Beograd

Rank	Facebook Fan Page Name	Number of Facebook Fans	Facebook Fan Page URL
1	Michael Jackson	10,551,163	http://www.facebook.com/michaeljackson
2	Vin Diesel	7,232,745	http://www.facebook.com/VinDiesel
3	Barack Obama	7,095,229	http://www.facebook.com/barackobama
4	Facebook	6,662,703	http://www.facebook.com/facebook
5	Mafia Wars	6,426,482	http://www.facebook.com/MafiaWarsFans
6	Texas Hold'em Poker	5,848,694	http://www.facebook.com/TexasHoldEm
7	Megan Fox	5,357,269	http://www.facebook.com/MeganFox
8	Starbucks	5,331,423	http://www.facebook.com/Starbucks
9	Lady Gaga	4,711,581	http://www.facebook.com/ladygaga
10	RIP Michael Jackson (We Miss You)	4,695,522	http://www.facebook.com/pages/RIP-Michael-Jackson-We-Miss-You/132749984408
11	I love Sleep	4,682,956	http://www.facebook.com/pages/I-SLEEP/73330003836
12	Pizza	4,643,720	http://www.facebook.com/pages/Pizza/44258313195
13	Twilight	4,631,460	http://www.facebook.com/twilight
14	Will Smith	4,611,952	http://www.facebook.com/WillSmith
15	Dr. House	4,531,231	http://www.facebook.com/DrHouse
16	I need a vacation!!!	4,385,918	http://www.facebook.com/pages/I-need-a-vacation/72161599412
17	Coca-Cola	4,103,026	http://www.facebook.com/coca-cola
18	I really hate slow computers	4,016,919	http://www.facebook.com/pages/I-really-hate-slow-computers/88390832382
19	YouTube	3,885,861	http://www.facebook.com/youtube
20	I hate waking up during a good dream and it won't come back!	3,835,373	http://www.facebook.com/pages/I-hate-waking-up-during-a-good-dream-and-it-wont-come-back/106867375015

Visoka ICT - Beograd

Simptomi zavisnosti

Kada govorimo o Facebook-u vrlo često se dešava da:

- Osoba koja je zavisnik kasni na posao (zato što mnogo vremena provodi na Facebook-u),
- Razmišlja o Facebooku dok je off line,
- Proverava profil putem mobilnih telefona,
- Pod stresom je kada virtuelni prijatelj ne odgovori i sl.

**I Love My
Computer
Because
My Friends
Live In It**

Zavisnost od socijalnih mreža je osnovni alat malicioznih struktura koje ove korisnike vide kao trenutno najranjivije korisnike Interneta.

- Ukoliko posao i socijalni život pojedinca trpe, a slobodno vreme provedeno na Internetu progresivno raste, onda je osoba obolela, odnosno postala zavisna od računara ili korišćenja socijalnih mreža.

-
- *„Odeljenje za informatiku Ministarstva za rad i socijalnu politiku onemogućilo je da zaposleni tokom radnog vremena pristupaju Internet sajtovima za druženje, kao što su „Fejsbuk“ ili „Majspejs“*
 - *“Vlada Crne Gore je zaposlenima u svim ministarstvima i drugim vladinim službama zabranila da u radno vreme koriste Fejsbuk i Jutjub“*
 - *„Odrala ga preko „Fejsa“ – izvesni Zoran danima slao pare kako bi pomogao u nevolji Ani, izabranici svog srca koju je našao preko Fejsbuka, da bi na kraju saznao da je prevaren i opljačkan“*
-

Socijalne mreže

- Facebook
- MySpace
- Bebo
- Orkut
- Hi5
- Skyrock Blog
- Youmeo
- Friendster
- Classmates
- Habbo
- Reunion

facebook

Prednosti i mane socijalnih mreža

- Prednosti se ogledaju u uveseljavanju, zabavi korisnika, komunikaciji, pronalaženje izgubljene ljubavi, da mladi budu “in”... pronalaženju starih prijatelja, upoznavanju novih i sl.
- Nedostaci se mogu posmatrati dvojako:
 - postoji problem na strani poslodavca koji se najviše odnosi na upotrebu *Facebook-a* sa radnog mesta,
 - problem prisutan na strani samih korisnika i odnosi se na veoma aktuelnu potencijanu zavisnost od korišćenja ove mreže i sigurnost njihovog identiteta na mreži i njihovih ličnih informacija koje se mogu zloupotrebiti i van domena socijalne mreže.

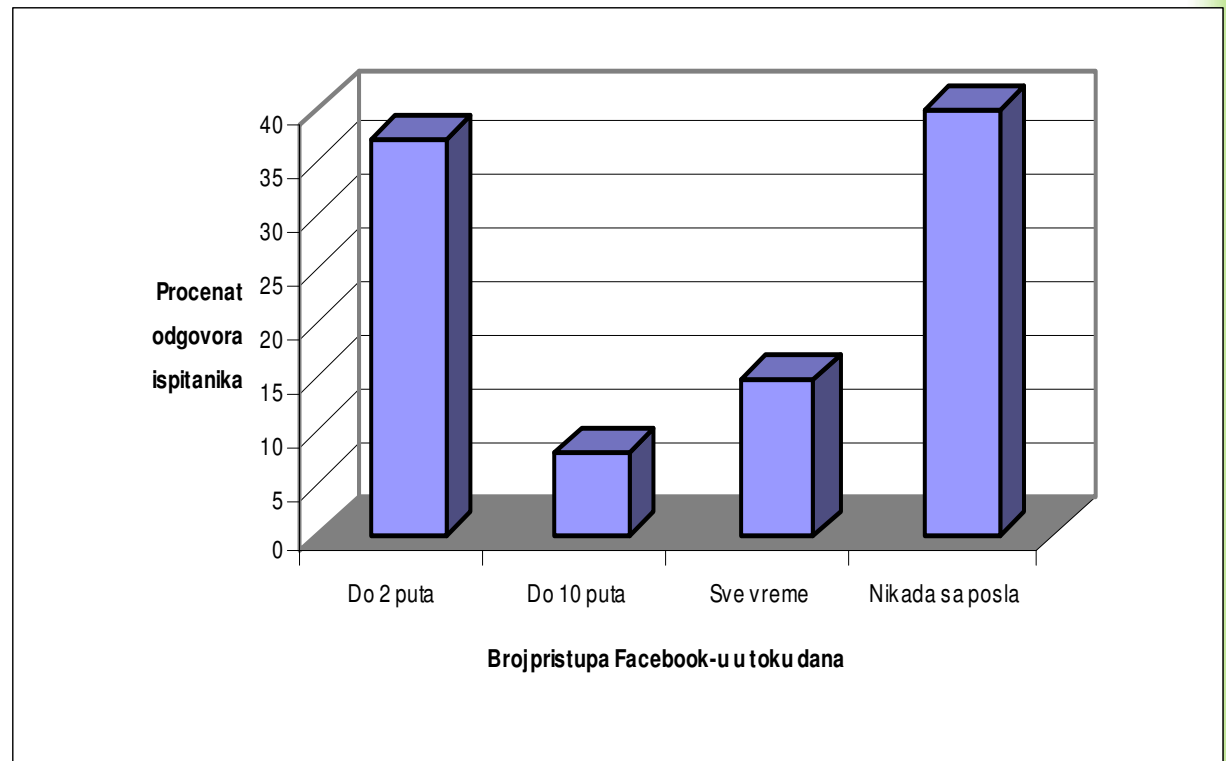

Poslovni aspekt korišćenja socijalnih mreža

Ispostavilo se da je mnogo lakše probiti “psihološki zid” čoveka zaposlenog u preduzeću, nego sigurnosne mere informacionih tehnologija preduzeća na kojima on radi.

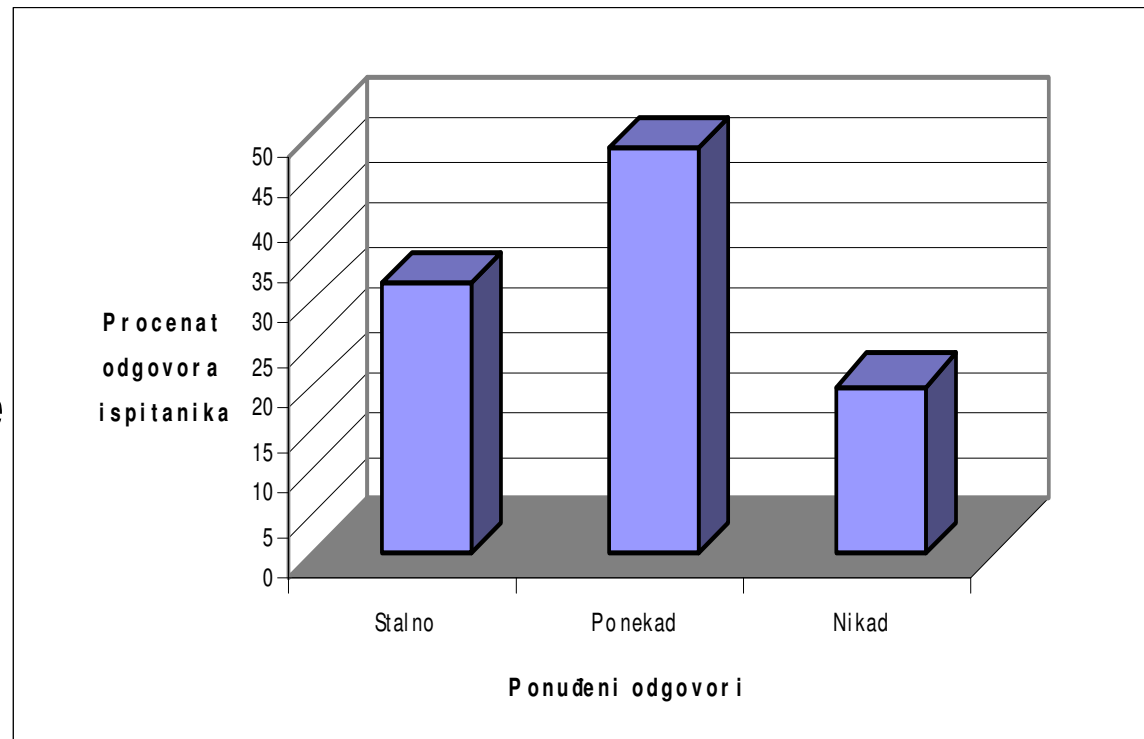
Sophos studija

- 37.2% korisnika posećuje *Facebook* 1-2 puta u toku radnog dana
- 8% do 10 puta u toku radnog dana
- 14.8% je non-stop ulogovano
- Samo 40 % pristupa *Facebooku* samo od kuće.

Sophos studija

- 20% ljudi koristi različite lozinke za pristupe različitim aplikacijama i web sajtovima
- 48% ima nekoliko različitih lozinki koje naizmenično “vrti”
- 32% koristi stalno istu lozinku za sve aplikacije i web sajtove.

Maliciozni napadi na socijalne mreže

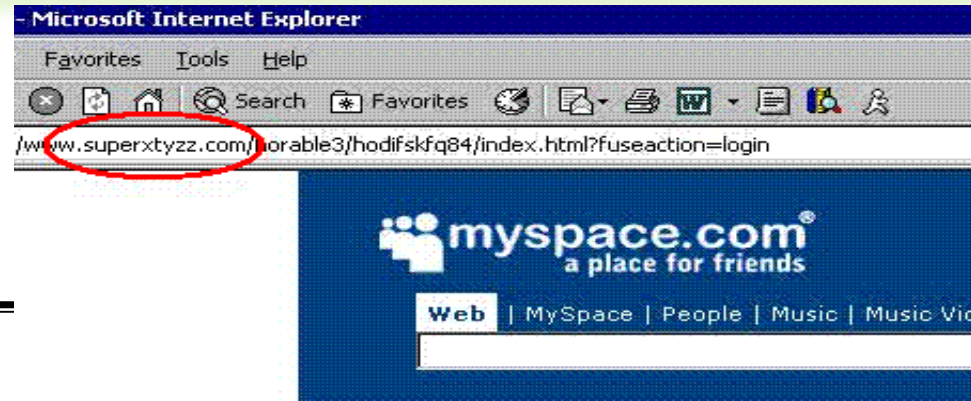
-
- Prijatelj u nevolji - Kriminalac se predstavlja kao prijatelj žrtve, šalje joj poruku u kojoj joj saopštava da je imao nesreću i da mu je potrebna njegova pomoć, najčešće ekonomske prirode.
 - Fishing Friend Scam - Po prijemu e-mail-a, korisnik se preusmerava na drugi web sajt kako bi preuzeo neki software. Sa preuzimanjem softvera žrtva preuzima i neželjeni virus koji hakeru omogućava da lako dođe do željenih informacija.
 - Viral Wall Post Scam - Žrtva dobija virus zajedno sa e-mail-om čime haker ima pristup svim žrtvinim podacima kao i podacima njenih prijatelja.
 - Krađa identiteta.
-

Krađa identiteta preko socijalnih mreža

Sama krađa identiteta se može sprovesti na dva načina:

- Kriminalac će na socijalnoj mreži u profilu žrtve naći potrebne podatke poput datuma rođenja, majčinog devojačkog prezimena, adrese i slično.
 - Kriminalac će formirati lažan profil, pokušati da postane prijatelj sa žrtvom i onda kroz razgovor postepeno prikupljati željene podatke.
-

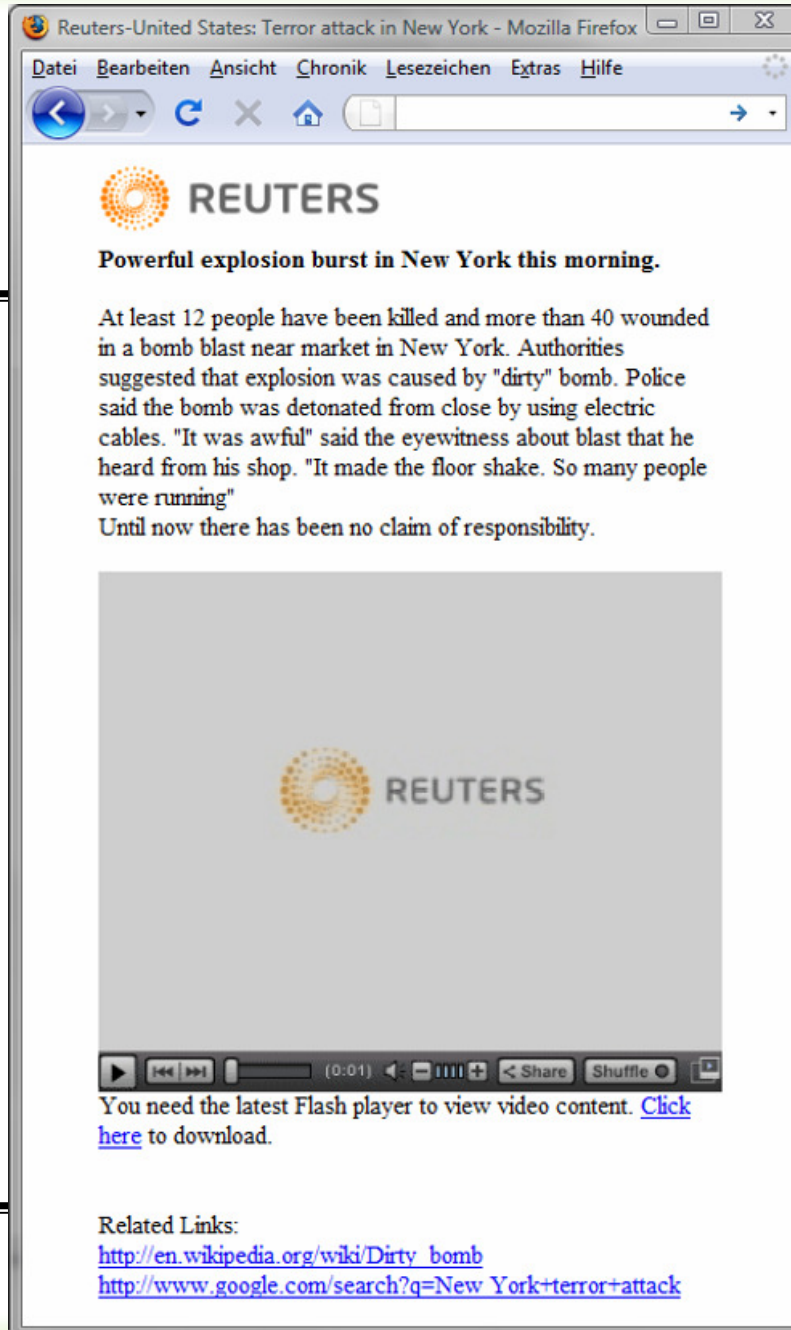
You Must Be Logged-In to do That!

MySpace is FREE, But You Must Be a Member to Use That Feature

Reuters-United States: Terror attack in New York - Mozilla Firefox

Datei Bearbeiten Ansicht Chronik Lesezeichen Extras Hilfe

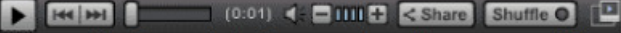
 REUTERS

Powerful explosion burst in New York this morning.

At least 12 people have been killed and more than 40 wounded in a bomb blast near market in New York. Authorities suggested that explosion was caused by "dirty" bomb. Police said the bomb was detonated from close by using electric cables. "It was awful" said the eyewitness about blast that he heard from his shop. "It made the floor shake. So many people were running"

Until now there has been no claim of responsibility.

 (0:01) < > << >> < Share Shuffle >

You need the latest Flash player to view video content. [Click here](#) to download.

Related Links:
http://en.wikipedia.org/wiki/Dirty_bomb
[http://www.google.com/search?q=New York+terror+attack](http://www.google.com/search?q=New+York+terror+attack)

Krađa on-line identiteta preko socijalnih mreža

Ukoliko osoba ne poseduje ili ne kontroliše svoj virtuelni-online identitet, postaje relativno lako za kriminalca da pribavi potrebne javne podatke o žrtvi kako bi kreirao lažni online identitet.

Bezbednosni savet

-
- Firme koje se bave pitanjima bezbednosti na Internetu savetuju da je najbolji način da se ostane bezbedan taj da se kreira profil na nekoj većoj socijalnoj mreži (pre nego li to uradi neko za vas) kao i oprez prilikom prihvatanja prijatelja (friend request).
 - Edukacija korisnika

Mogućnosti zloupotrebe socijalnih mreža